

DATOS IDENTIFICATIVOS

Comunicación: Lingua española

Materia	Comunicación: Lingua española			
Código	P02G110V01101			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Soneira, Ana María			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	A lexislación esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha extensa e profunda formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio da ferramenta básica e imprescindible en todo proceso de comunicación: a lingua española. Ademais do coñecemento dos principios básicos e científicos de disciplinas lingüísticas que se ocupan da lingua española, as destrezas, que os profesores deben perfeccionar nas clases, para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe: capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.

C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1 A2	B1 B6	C27 C42 C43 C44 C48 C49 C60	D1 D7 D17 D19
Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa.	A1 A2 A4	B6	C42 C48	D12 D14 D19
Asumir a comunicación lingüística como ferramenta básica da regulación da conducta e motor da resolución pacífica dos conflitos na comunidades escolar		B6 B11	C21 C43 C44 C49 C60	D13 D14 D17 D20
Reflexionar sobre a linguaxe considerado como obxecto de estudo, mediante os conceptos da lingüística		B1 B6	C42	D3 D7 D9 D10 D12 D13
Leer comprensivamente textos específicos da materia e comentalos utilizando conceptos básicos da lingüística		B1 B6 B11	C42 C43 C44 C49 C60	D1 D2 D11 D13 D15
Coñecemento reflexivo e práctico dos distintos compoñentes do sistema da lingua española (fonolóxico, gramatical e léxico-semántico)		B1 B2 B6	C21 C42 C43 C44 C48 C49	D1 D2 D3 D7 D9 D13 D15 D17
Profundizar nas estruturas básicas da lingua española con atención especial ós aspectos expresivos e normativos relacionados co uso		B3 B5	C42 C43 C44 C49	D3 D7 D13 D14 D15 D16
Comunicar as ideas con rigor, empregando un vocabulario preciso e unha sintaxe correcta		B5 B11	C42 C43 C44 C48 C49 C60	D1 D2 D3 D7 D11 D13

Comunicar de maneira clara e correcta, en forma oral e escrita, nos diversos contextos vinculados á profesión docente	B5	C42 C43 C44 C49	D1 D13 D15
Posuir unha competencia lingüística e comunicativa, oral e escrita, na relación ao nivel C1 do Marco Europeo de Referencia para as Linguas	B5	C43 C44 C49	D3 D13 D15 D16
Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa	B5	C60	D13 D14 D16 D19 D20

Contidos

Tema	
1. Introducción ás ciencias da linguaxe e á comunicación	1.1. Comunicación, linguaxe e significación. 1.2. A linguaxe como instrumento de comunicación e expresión. 1.3. As linguas como patrimonio inmaterial (PEA-UNESCO) 1.4. Mensaxes, sinais e supostos: procesos inferenciais e semióticos 1.5. O código na comunicación 1.6. Relevancia
2. Fonética e fonoloxía do español	2.1. Fonética e fonoloxía. As relacións entre os elementos do sistema. 2.2. Fonética. Ramas da Fonética. Fundamentos da Fonética Articulatoria e Acústica. Os sons do español. A transcripción. 2.3. Fonoloxía. Ámbito de estudo. A fonemática e a prosodia. O fonema e a súa determinación. Os fonemas do español. Neutralización, desfonoloxización e distribución defectiva. A transcripción. 2.4. Suprasegmentos. A sílaba. O acento. A entoación.
3. Morfoloxía e sintaxe	3.1. O ámbito da morfoloxía e da sintaxe. As unidades. Enunciado e oración. A noción de sintagma. 3.2. Descrición das unidades. 3.3. As categorías gramaticais. 3.4. Unidades sintácticas. 3.5. Funcións. A oración simple, composta e complexa.
4. Semántica e léxico	4.1. O signo lingüístico. Conmutantes de expresión e contido. 4.2. A lexicoloxía e a semántica. A lexicografía e os estudos de léxico. 4.3. Campos semánticos. Compoñentes do significado. Análise paradigmático e sintagmático. 4.4. Relacións léxicas. 4.5. Corrección e innovacións léxicas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	14	0	14
Traballo tutelado	3.5	37.5	41
Lección maxistral	30	40	70
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	16	20
Práctica de laboratorio	1	4	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas aplicando os contidos explicados e axudado polas directrices e supervisión do profesor. Por iso, adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	Planificación, elaboración e revisión de traballos 'prácticos' e 'persoais' relacionados cos contidos da materia
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Resolución de problemas Resolveranse as dúbidas no horario de titorías establecido ao efecto ou mediante cita concertada entre o profesor e o estudantado.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Resolución de problemas e/ou exercicios: Participación na preparación, realización e revisión dos exercicios de aplicación/profundización, de resolución de problemas ou de prácticas de análises e comentario.	15	A1 A2 A4	B1 B2 B3 B5 B6 B11	C21 C27 C42 C43 C44 C48 C49 C60	D1 D2 D7 D12 D13 D14 D16 D17 D19
Traballo tutelado	Participación na planificación, elaboración e revisión dos traballos 'prácticos' e 'persoais' relacionados cos contidos da materia	20	A1 A2 A4	B11	C21 C43 C44	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D15 D17
Lección maxistral	Sesión maxistral: Valorarase a participación habitual do estudante nas sesións expositivo-participativas.	10	A1 A4	B6	C27 C42 C43 C44 C49 C60	D1 D2 D13 D17
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	35	A1 A2 A4	B1 B3 B6	C27 C42 C43 C44 C49	D1 D2 D7 D12 D13 D15 D17
Práctica de laboratorio	Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas: Avaliación das competencias adquiridas na aplicación práctica dos coñecementos teóricos mediante o traballo autónomo	20	A1 A2 A4	B1 B2 B3 B5 B6 B11	C21 C27 C42 C43 C44 C48 C49 C60	D1 D2 D7 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

Realizarase unha avaliación continua mediante o seguimento do alumno no traballo de aula, mediante a exposición de traballos e a realización de probas., que se describiron os anteriores apartados

Avaliarase a súa competencia lingüística, a aprendizaxe e adquisición de coñecementos e a contribución crítica de ideas e reflexións no desenvolvemento dos devanditos traballos.

Para ser avaliado con esta modalidade, o alumno deberá entregar todas as probas que estableza o profesorado, nas datas sinaladas. Se o alumno non entrega todos os traballos, non poderá acollerse á avaliación continua.

AVISO: a detección de plaxio en calquera das obras propostas suporá a perda do dereito á avaliación continua.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non siga a avaliación continua realizará unha proba final que terá un valor do 100% da nota final, que se realizará nas datas oficiais que estableza o centro.

Neste exame haberá unha parte teórica e outra práctica que inclúe tanto exercicios de corrección lingüística, similares aos realizados nas horas prácticas da materia, como a aplicación didáctica dos contidos traballados ao longo do curso.

Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia dende unha perspectiva aplicada e didáctica.

As datas dos exames pódense consultar na páxina web da Facultade de Ciencias da Educación e Deponerte no apartado "Organización académica" (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exámenes>)

SEGUNDA CONVOCATORIA

Se non superan a materia, serán avaliados en segunda convocatoria durante o mes de xullo. Neste caso, a avaliación realizarase mediante un exame, que valerá o 100% da nota final.

As datas dos exames pódense consultar na páxina web do centro, no apartado Organización Académica:
<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exámenes>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Escandell Vidal, V., **La Comunicación: lengua cognición y sociedad**, Akal, 2014

Escandell Vidal, V. (ed.), **Claves del lenguaje humano**, Ramón Areces, 2014

Lozano Jaén, G., **Cómo enseñar y aprender sintaxis**, Cátedra, 2012

Real Academia Española, **Nueva gramática de la lengua española (3 vols.)**, Espasa, 2010/2011

Varela Ortega, S., **La formación de palabras**, Gredos, 2005

Clegg, H.; W. C. Fails, **Manual de fonética y fonología españolas**, Routledge, 2018

Bibliografía Complementaria

Escandell Vidal, V. (ed.), **El lenguaje humano**, Ramón Areces, 2009

Real Academia Española, **Ortografía de la lengua española**, Espasa, 2010

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica da lingua e a literatura infantil/P02G110V01404